

TÜBİTAK
Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı
2204-A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması
2019 Yılı Çağrı Duyurusu

1. Çağrının Amacı ve Kapsamı

Çağrının amacı, lise öğrenimine devam etmekte olan öğrencileri temel, sosyal ve uygulamalı bilim alanlarında çalışmalar yapmaya teşvik etmek, çalışmalarını yönlendirmek ve mevcut bilimsel çalışmalarının gelişimine katkı sağlamaktır.

Bu çağrı, program kapsamında düzenlenecek olan yarışmaya yönelik kuralları, işlemleri ve yükümlülükleri kapsar.

2. Başvuru Koşulları, Belgeleri ve Yöntemi

2.1. Başvuru Koşulları

- Yarışmaya, Türkiye ve KKTC'de öğrenim gören tüm lise öğrencileri katılabilir.
- Yarışmaya her öğrenci yalnızca **bir** proje ile katılabilir ve her proje **en çok iki** öğrenci tarafından hazırlanır.
- Bir projede sadece **bir** danışman görev alabilir ve danışman birden fazla projeye danışmanlık yapabilir. Projede danışman olması zorunlu değildir.
- Projeler 2019 yılı Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması Proje Rehberine(*) göre hazırlanır.
- Aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce başvurusu yapılmış veya katılmış projelerle bu yarışmaya başvuru yapılamaz. Son başvuru tarihinden önce aynı projeye bu veya başka bir yarışmaya katıldığı ya da başvurduğu tespit edilen projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.
- 2019 yılı Lise Öğrencileri Enerji Verimliliği Proje Yarışmasına katılanlar, aynı projeye bu yarışmaya da katılırlar ise her iki yarışmadan da elenir.
- Başvuru sistemine eksik, hatalı veya yanlış belge ve bilgi yüklenmesi, yanlış alan seçimi yapılması (örneğin Kimya alanında başvuru yapılması gereken projenin Sosyoloji alanında başvuru yapılması), hazırlanan projenin halk sağlığı ve güvenliği için risk teşkil etmesi, insanların kişilik haklarına aykırı çalışma yapılması, projede etnik kökene, kişi veya toplumu karalamaya yönelik içerik bulunması, omurgalılar üzerinde kesi yapılması, kan veya doku alınması, ağız ya da enjeksiyon yoluyla herhangi bir radyoaktif, toksik ya da etkisi kesin olarak bilinmeyen tehlikeli ve yabancı madde verilmesi, sağlığı tehdit eden deneyler yapılması, **proje özeti, planı, raporu ve video kaydında projeyi hazırlayan kişileri ve okullarını çağrıştıracak, ortaya çıkaracak her türlü kişisel ve kurumsal bilgi (ad, adres vb.) ve görsellere (amblem, arma, fotoğraf vb.) ver verilmesi durumlarında proje başvuruları hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.**

2.2. Başvuru İşlemi

- 2019 yılı Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması Proje Rehberine göre **hazırlanan ve tamamlanan projelerin** başvuruları **20 Aralık 2018** tarihinde başlar ve **04 Ocak 2019** tarihinde, saat 17.30'da sona erer. Başvurular <https://e-bideb.tubitak.gov.tr> adresinden çevrimiçi olarak yapılır. **Başvuru yapacak öğrenciler (proje iki öğrenci tarafından hazırlanmışsa her iki öğrenci) ve varsa danışmanın ARBİS'e kayıtlı olması gerekir. (Bkz. https://arbis.tubitak.gov.tr)**
- İki öğrenci tarafından hazırlanan projelerde başvuru sistemine bir öğrenci giriş yapar ve diğer öğrenci ile varsa danışman bilgilerini kendi bilgileriyle birlikte sisteme ekler.
- Öğrenci/öğrencilerin son altı ay içinde çekilmiş vesikalık fotoğrafları sisteme yüklenir.
- Başvuruda **Proje Özeti (en az 150, en fazla 250 kelime), Proje Planı ve Proje Raporu (en az 2, en fazla 20 sayfa)** tek bir dosya halinde PDF formatında sisteme yüklenir. Proje özeti, planı ve raporu dışında kalan belgeler (resim, anket vb.) sistemde diğer belgeler kısmına yüklenir.
- Projeye ait video kaydı sisteme eklenebilir. Video eklenmesi zorunlu değildir. Videonun boyutu 10 MB'ı geçmemeli ve FLV formatında olmalıdır.
- Başvuru tarihleri içerisinde, çevrimiçi başvuru yapıldıktan sonra değişiklik için onayı kaldırılıp tekrar onaylanmadan bırakılan projeler değerlendirmeye alınmaz.
- Başvuru sistemi kapandıktan sonra öğrenci ve danışman öğretmen bilgileri dâhil hiçbir değişiklik talebi kabul edilmez.
- **Önceki yıllarda bölge koordinatörlerine gönderilen başvuru formu bu yıldan itibaren gönderilmeyecektir. Fakat, bir sonraki aşama olan Bölge Sergisine davet edilecek kişilerden e-bideb başvuru sisteminden alacakları başvuru izleme belgesini imzalı olarak Bölge Koordinatörlüklerine göndermeleri istenecektir.**

2.3. Başvuru Yöntemi

Başvurular, yukarıda belirtilen tarihler arasında <http://e-bideb.tubitak.gov.tr> adresinden çevrimiçi olarak yapılacaktır.

3. Yarışma Kategorileri

Yarışma; Biyoloji, Coğrafya, Değerler Eğitimi, Fizik, Kimya, Matematik, Psikoloji, Sosyoloji, Tarih, Teknolojik Tasarım, Türk Dili ve Edebiyatı, Yazılım olmak üzere 12 alanda düzenlenecektir.

4. Değerlendirme Yöntemi ve Kriterleri

4.1. Değerlendirme Yöntemi

- Bölgesel Yarışmalar, Adana, Ankara, Bursa, Erzurum, İstanbul-Asya, İstanbul-Avrupa, İzmir, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun ve Van olmak üzere 12 Bölge Koordinatörlüğü tarafından yürütülür.
- Öğrenciler tarafından Proje Rehberine göre hazırlanan ve başvuru sistemine yüklenen projeler, ilk olarak 12 bölgede her alan için oluşturulacak akademik jüriler tarafından değerlendirilir.
- Projeler, Özgünlük ve Yaratıcılık, Kullanılan Bilimsel Yöntem, Tutarlılık ve Katkı, Yararlılık (Ekonomik, Sosyal, ...), Uygulanabilirlik, Kaynak Taraması, Özümseme ve Hakimiyet, Sonuç gibi kriterlere göre değerlendirilir. Detaylı değerlendirme kriterlerine <http://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-lise-ogrencileri-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinden ulaşılabilir.
- Ön değerlendirme sonucunda başarılı bulunan projeler, bölgelerde yapılacak sergiye davet edilir.
- Takım halinde yarışmaya katılan öğrencilerin bölge ve final sergilerine davet edilmeleri durumunda, sergide ve sunumda her iki öğrencinin de bulunması zorunludur, aksi halde her iki öğrenci de yarışmadan elenir.
- Projeler, sergide jüriler tarafından proje sahibi öğrenciler ile yapılacak mülakat yoluyla değerlendirilir. Proje sahibi öğrencilerden mülakat için sunum hazırlamaları beklenir. Mülakatlarda kullanılacak bilgisayar ve projeksiyon cihazı Bölge Koordinatörü tarafından sağlanır. Sergide kullanılması öngörülen diğer teknik donanım ise proje sahibi öğrenciler tarafından temin edilir.
- Bölgelerde yapılacak yarışmalarda başarılı bulunan projelere Bölge Birinciliği, İkinciliği ve Üçüncülüğü ödülleri verilir. Bölge Birincileri yarışmanın final aşamasına davet edilir. Ödül alan öğrencilere para ödülü ve başarı belgesi, varsa danışman öğretmenine para ödülü verilir.
- Final Yarışmasında projeler alanlarında uzman akademik jürilerce bilimsel kriterlere göre değerlendirilir ve her alanda derece alan öğrencilere para ödülü ve başarı belgesi, varsa danışman öğretmenine para ödülü verilir.
- **Final yarışması değerlendirme sonucunda jüri tarafından uygun bulunursa Yılın Genç Araştırmacısı Ödülü verilebilir.**
- Düzenlenecek sergilerin yeri ve tarihleri ilgililere e-posta yoluyla bildirilir. Sergilerin yapılacağı illerin dışından gelecek öğrenciler ile okul müdürlüklerince görevlendirilecek olan her proje için bir öğretmenin konaklama ve geliş-dönüş (otobüs, tren) yol giderleri TÜBİTAK tarafından belirlenen rayiç bedel üzerinden karşılanır. Konaklamalar iki veya üç kişilik odalarda olur. Proje sahibi öğrencilerin yarışma süresince tüm sorumluluğu görevlendirilen öğretmene aittir.

Projeler tamamıyla öğrencilerin kendi bilgi, beceri ve özgün düşüncelerinden kaynaklanmış, geliştirilmiş ve varsa danışman desteği ile tamamlanmış olmalıdır. Kendine/lerine ait olmayan bir çalışmanın (devam etmekte ya da sonuçlandırılmış) proje olarak sunulduğu ve/veya projede sahipleri dışındaki kişilerin düşünce, ifade veya buluşlarını kaynak göstermeksizin kullanıldığı tespit edilen ve aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce katılmış veya başvurmuş olan projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir. Ayrıca bu kapsamda olduğu belirlenen projenin sahibi öğrenciler ve danışmanları üç eğitim öğretim yılı süresince TÜBİTAK'ın düzenleyeceği etkinliklere katılamaz ve verilecek desteklerden yararlanamaz. Bu durum TÜBİTAK tarafından MEB'e bildirilir. Yarışma tamamlandıktan sonra da söz konusu kurallara uyulmadığının tespiti halinde yukarıda söz edilen yaptırımlar uygulanır.

Yarışma ile ilgili gerekli belgeler, TÜBİTAK tarafından öğrenci, varsa danışman ve okul müdürlüklerine e-posta olarak gönderilir. Yarışma süresince öğrenci ve danışmanların ARBİS'e kayıtlı e-posta adreslerini takip etmeleri gerekir.

Ticari bir değeri olduğu düşünölen projeler için sergilenmeden önce www.turkpatent.gov.tr adresinden patent başvurusunda bulunulması önerilir.

Proje başvurularının bilimsel değeri alanlarında uzman jüri üyeleri tarafından objektif olarak yapılmaktadır. Değeriendirme sonucuna yargı yolu dışında itiraz kabul edilmez.

Bu programla ilgili tüm uygulamalar, BİDEB Burs ve Destek Programlarının Yürütölmesine İlişkin Usul ve Esaslarına dayanılarak hazırlanan Çağrı Duyurusuna göre yapılır.

(*)Proje rehberine <http://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-lise-ogrencileri-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinden, online başvuru formuna ise <https://e-bideb.tubitak.gov.tr> adresinden ulaşılabilir.

TÜBİTAK tarafından gerekli görölmesi durumunda bu çağrı duyurusunda son başvuru tarihine kadar değışiklik yapılabilir.

5. Çağrı Takvimi (Başvuru ve Sergi Tarihleri)

Yarışma için yılda bir kez başvuru alınır. Yarışma kapsamında önce 12 bölgede bölge sergisi düzenlenir, sonrasında final sergisi yapılır.

Başvuru Tarihleri:	20 Aralık 2018 – 04 Ocak 2019 (Başvuruların son gününde saat 17.30'da sistem kapanır.)
Ön Değeriendirme Sonuçlarının Açıklanacağı Tarih:	Şubat 2019
Bölge Yarışmaları Tarihi:	25-28 Şubat 2019
Final Yarışması Tarihi:	08-12 Nisan 2019

6.Ödüller

Bölge ve Final Yarışmalarında verilecek ödöl ücretleri <http://tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-lise-ogrencileri-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinde yayınlanır.

- Final Yarışmasında ulusal dereceye giren öğrenciler, üniversite sınavına girecekleri ilk yıl, bir defaya mahsus olmak üzere derece aldıkları alanla ilgili bir bölümü tercih etmeleri durumunda yarışmada aldıkları derece ile orantılı ek katsayı uygulamasından yararlanırlar. (Bkz. 2019 YKS Kılavuzu) Dereceye giren öğrenciler, üniversite sınavına girecekleri yıl YKS kılavuzunda belirtilen tarih ve şekilde TÜBİTAK'a ek katsayı başvurusunda bulunurlar.
- Uluslararası proje yarışmalarına TÜBİTAK tarafından gönderilecek projeler, Final yarışmasına katılan projeler arasından belirlenir. Uluslararası Proje Yarışmalarına TÜBİTAK tarafından gönderilerek Birincilik, İkincilik ve Üçüncülük ödülleriinden birini alan öğrenciler, derece aldıkları alanla ilgili bir bölümü tercih etmeleri durumunda alanlarındaki yükseköğretim programlarından burslu programlar hariç kontenjan dışından ÖSYM tarafından yerleştirilir. (Bkz. 2019 YKS Kılavuzu). Uluslararası proje yarışmalarında derece alan öğrenciler, üniversite sınavına girecekleri yıl ÖSYS kılavuzunda belirtilen tarih ve şekilde TÜBİTAK'a ek katsayı başvurusunda bulunmaları gerekir. Ayrıca Uluslararası Proje Yarışmalarına TÜBİTAK tarafından gönderilerek Birincilik, İkincilik ve Üçüncülük ödölü alan öğrenciler TÜBİTAK 2205 - Yurt İçi Lisans Burs Programından yararlandırılırlar.

7. İlgili Mevzuat

1. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar,
2. BİDEB Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması 2019 Çağrı Duyurusu,
3. BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Dış Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge.

İlgili mevzuatlarda belirtilmeyen durumlarda, Grup Yürütme Kurulu kararları uygulanır.

8. Tanımlar ve Kısaltmalar

- **ARBİS:** Araştırmacı Bilgi Sistemini,
- **BAŞKANLIK:** TÜBİTAK Başkanlığını,
- **BİDEB:** Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığını,
- **BÖLGE KOORDİNATÖRLÜĞÜ:** Yarışmanın birinci, ikinci ve üçüncü aşama süreç ve değerlendirmelerinin yürütülmesi için TÜBİTAK tarafından bölge merkezlerinde görevlendiren akademisyen heyetini,
- **GRUP YÜRÜTME KURULU (GYK):** BİDEB Yarışmalar Grubu Koordinatörlüğünce yürütülen programlar ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan akademisyenlerden oluşan kurulu,
- **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu ifade eder.

9. Bölge Merkezleri ve Bağlı İller

BÖLGE MERKEZİ: ADANA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ADANA, G.ANTEP, HATAY, K.K.T.C, K.MARAŞ, KİLİS, MERSİN, OSMANİYE	BÖLGE MERKEZİ: ANKARA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ANKARA, BARTIN, BOLU, ÇANKIRI, KARABÜK, KIRIKKALE, ZONGULDAK	BÖLGE MERKEZİ: BURSA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER BALIKESİR, BİLECİK, BURSA, ÇANAKKALE, ESKİŞEHİR, KÜTAHYA, YALOVA	BÖLGE MERKEZİ: ERZURUM BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ARDAHAN, ARTVİN, BAYBURT, ERZİNCAN, ERZURUM, GÜMÜŞHANE, KARS, RİZE, TRABZON
BÖLGE MERKEZİ: İSTANBUL ASYA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER DÜZCE, İSTANBUL ASYA YAKASI, KOCAELİ, SAKARYA	BÖLGE MERKEZİ: İSTANBUL AVRUPA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER EDİRNE, İSTANBUL AVRUPA YAKASI, TEKİRDAĞ, KIRKLARELİ	BÖLGE MERKEZİ: İZMİR BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AYDIN, DENİZLİ, İZMİR, MANİSA, MUĞLA, UŞAK	BÖLGE MERKEZİ: KAYSERİ BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AKSARAY, KAYSERİ, KIRŞEHİR, NEVŞEHİR, NIĞDE, SİVAS, YOZGAT
BÖLGE MERKEZİ: KONYA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AFYON, ANTALYA, BURDUR, ISPARTA, KARAMAN, KONYA	BÖLGE MERKEZİ: MALATYA BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ADİYAMAN, BİNGÖL, DIYARBAKIR, ELAZIĞ, TUNCELİ MALATYA, MARDİN, ŞANLIURFA	BÖLGE MERKEZİ: SAMSUN BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AMASYA, GİRESUN, KASTAMONU, ÇORUM, ORDU, SAMSUN, SİNOP, TOKAT	BÖLGE MERKEZİ: VAN BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AĞRI, BATMAN, BİTLİS, HAKKÂRİ, İĞDIR, MUŞ, SİİRT, ŞIRNAK, VAN

Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı

Yarışmalar Grubu Koordinatörlüğü

2204 A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması

Tel: 0312 444 66 90

E-posta: bideb2204@tubitak.gov.tr